

L'ENTREVISTA

L'Escala, març 2019

Avui parlarem amb Sònia Peracaula, tècnica de Cultura i Festes de l'Ajuntament de l'Escala des de 2007 i treballadora del consistori des de 2002. La seva formació inicial està vinculada al turisme tot i que de bon inici es va decantar per l'àmbit de la cultura. La trobem en el seu despatx de l'edifici Can Masset amb les caixes enllestides per l'imminent trasllat de l'Àrea de Cultura a l'Alfollí de la Sal.

L'Escala és un municipi que manté un lligam molt especial amb la literatura i el llibre. Fa poc s'ha encetat a l'Escala el festival literari d'hivern de la Xarxa de Viles del Llibre de Catalunya coincidint amb el 150è aniversari del naixement de Caterina Albert. A més de presentacions de llibres, xerrades i música s'ha pogut veure el manuscrit original de *Solitud* i l'espectacle *Solitud 360°*. La jornada ha estat qualificada per la premsa de tot un èxit. Quina creus que n'ha estat la clau?

Clarament aquest èxit ve donat per dos factors: d'una banda, la implicació del teixit social del municipi en el projecte des del disseny fins a l'execució, de l'altra, la gran oferta d'activitats enfocades a una gran varietat de públics.

En primer lloc, tot i que la Xarxa de Viles del Llibre de Catalunya és un producte comercial registrat que rep el suport de l'Ajuntament, s'hi van poder incloure elements essencials de l'Escala: els clàssics literaris; Víctor Català, a través de les representacions de l'espectacle teatral *Solitud 360°*; *El Capitán Trueno*, de Víctor Mora, amb un *room escape* dedicat al personatge, i el nostre paisatge mariner amb el taller de haikus de Núria Esponellà.

En segon lloc, es va intervenir en el disseny del logotip i en la decoració del municipi en la qual es van abocar veïns i entitats. Cal destacar que aquest gran projecte no es podria haver realitzat sense la col·laboració del sector privat, que va cedir espais com ara restaurants, bars i

botigues per transformar-los en punts literaris. I és que una característica de la Vila del Llibre és aconseguir convertir locals dedicats a l'activitat comercial en espais literaris durant els dies que dura el festival.

Altrament, es va tenir en compte tots els públics, inclòs el públic juvenil. Es va poder comptar amb la implicació dels tres centres educatius del municipi, que van participar en la creació de dibuixos i punts de llibre. A més, els alumnes de l'institut van col·laborar directament en el *room escape*. També es va programar una trobada amb dos *booktubers*, joves que comenten llibres de manera informal i divertida a la xarxa Internet.

Ens podries descriure la teva feina i quina relació mantens amb els equipaments culturals de la ciutat com l'Alfolí de la Sal, el Museu de l'Anxova i la Sal (MASLE), el Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC) a Empúries, la Biblioteca Víctor Català...

Des de l'Àrea de Cultura del municipi treballem amb l'objectiu de generar experiències culturals satisfactòries, tant per respondre a una demanda interessada com per a aquells que encara no estan suficientment atrets pels productes culturals. És a dir, enfocada a la creació de nous públics i la generació de nous gustos.

M'encarrego d'organitzar i coordinar el cicle festiu del municipi, tant les festes de cultura popular, com les de caire més lúdic, per exemple, aplecs, cicles musicals o conferències. Així com també gestiono els projectes culturals proposats per les entitats i coordino la relació entre aquestes entitats culturals de la vila i l'Administració. Amb elles hi mantinc una relació constant, directa i sobretot molt estreta.

En l'organigrama de l'Ajuntament, formen part de l'Agència de Desenvolupament Econòmic i Turístic (ADET) l'Àrea de Cultura, la de Patrimoni i la de Turisme. La coordinació d'aquestes tres àrees és imprescindible perquè totes tres són «productores» de cultura. Els diferents tècnics de les subàrees ens reunim quinzenalment per tal de coordinar-nos i compartir els projectes i tasques, ja que en molts casos, tot i ser impulsats des d'una d'aquestes àrees, són transversals. Per exemple, des del Museu de l'Anxova i de la Sal es creen i coordinen les rutes culturals que es comercialitzen a través de l'Oficina de Turisme. També des de la Biblioteca s'organitzen tallers de contacontes i s'impulsen activitats culturals com la lectura dels *Drames rurals* de Caterina Albert per Sant Jordi o els recitals de la Cala Poètica.

Aquí és on té un paper destacat la figura del coordinador de cultura, que actualment és Pep Torner. Per a nosaltres representa un gran suport que cohesiona les tres àrees i que ens proporciona un contrapunt més neutral i més realista gràcies a la seva experiència.

Durant els mesos d'estiu el municipi passa d'11.000 a 80.000 habitants. En l'àmbit de la gestió cultural, amb quines dificultats us trobeu, per exemple, en la coordinació, la disposició de recursos humans i econòmics, etcètera? I com hi feu front?

Perquè tot això sigui possible és imprescindible la feina que es fa des del despatx, d'organització, de programació i de planificació. Així com, insisteixo, la implicació de les entitats: al municipi es programen al voltant de 500 activitats anuals, i en moltes és imprescindible la dedicació i col·laboració de les entitats. L'Escala té un teixit associatiu molt actiu i dinàmic del qual estem molt orgullosos però que cal potenciar i cuidar.

Es treballa durant tot l'any en la planificació. A l'estiu s'amplifica l'oferta, que es dirigeix no només al visitant sinó també als veïns del municipi. És a dir, hi ha activitat diària i per a diferents públics; poden tenir lloc dues manifestacions programades simultàniament però sabem que hi ha gent per omplir-les totes dues. Organitzativament, a més, cal comptar amb més personal (per exemple, hem de disposar d'una brigada externa per a muntatges i desmuntatges i personal de pràctiques).

Darrerament hem sentit a parlar del pas de poble a ciutat de l'Escala. Això comporta una sèrie de reptes que es van plantejar en una jornada l'1 de febrer passat. Quin paper creus que tindrà l'Àrea de Cultura en aquesta nova etapa?

L'Escala és una població dinàmica que ha sofert canvis substancials en els darrers anys, en la població, l'estructura urbana, la planificació turística, també ha viscut canvis donats per la irrupció i desenvolupament de les noves tecnologies i, per tant, necessita una planificació cultural, seguint aquestes noves coordenades i donant resposta als nous reptes.

La tasca de l'Àrea de Cultura no ha d'anar dirigida únicament cap a l'organització de manifestacions culturals, sinó que cal anar creant contínuament nous projectes, generar nous públics, crear nous gustos i dissenyar nous espais culturals on desenvolupar-los. Un clar exemple d'això és l'Alfolí de la Sal. L'edifici, declarat bé d'interès cultural, va ser comprat per l'Ajuntament l'any 2006, després d'un procés de participació ciutadana, i es va inaugurar l'any passat com a equipament cultural. Acull el museu de la vila, una sala de conferències, dues sales d'exposicions, els despatxos de l'Àrea de Cultura, la Càtedra Víctor Català i l'arxiu històric i fotogràfic. La posada en marxa de l'Alfolí com a espai cultural representa una injecció d'oportunitats per a la cultura de la vila que ha de saber explotar.

També està previst que ens els propers anys es construeixi la nova biblioteca i un auditori.

El més d'octubre passat ens vàreu acollir a la jornada Giroscopi dedicada al patrimoni literari arran de la nova Càtedra Víctor Català i del llegat literari que l'autora va dipositar al municipi. Podries fer-nos una valoració de la jornada?

Personalment valoro molt positivament la jornada. De fet, totes les jornades Giroscopi són molt ben rebudes pel que suposen. Per a mi aquesta va significar, a més, ser-ne l'amfitriona, i ha estat un orgull poder mostrar les noves instal·lacions de l'Alfolí de la Sal.

Cal apuntar, però, que el tema proposat a la jornada entorn del patrimoni literari no va ser gaire atractiu per als tècnics municipals de cultura, perquè és cert que no és una temàtica amb què es treballa habitualment. Però aquest era un punt que no es podia deixar de tocar en un municipi tan lligat a la literatura com és l'Escala.

Quina creus que ha de ser l'aportació que la Casa de Cultura ha de fer a la Xarxa de Tècnics Municipals de Cultura?

El millor del projecte és que, a més de ser un punt de trobada i d'intercanvi, on es comparteixen propostes i suggeriments, ens ofereix formació molt concreta i dirigida que respon a les nostres necessitats.